

روایتی از زن ایرانی بر پرده سینما

الهام ظریفیان

سیزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار مشهد با وجود سرمای شدید هوا و تعطیلی نسبی شهر، بعدازظهر شنبه در سینما هوپزه شروع به کار کرد، اما در روز گذشته بنا به اعلام مصطفی محمدی، دبیر جشنواره مردمی فیلم عمار مشهد، برگزاری این رویداد به علت سرمای هوا و افت فشار گاز، لغو شده است. با توجه به تعطیلی ادارات و مدارس و انتشار اطلاعیه‌هایی مبنی بر صرفه جویی در مصرف گاز، ستاد برگزاری جشنواره تصمیم گرفت این رویداد را تعطیل و به زمانی که هوا گرم‌تر شد، موکول کند. در ادامه گزارش شهرآز آرتنا روز برگزاری این رویداد سینمایی در مشهد را بخوانید.

● معرفی ۵۰ اثر در جشنواره فیلم عمار مشهد در این جشنواره مستندهای «فریدالدین» با موضوع آرمان روح ... و «رادیکال شریف» با موضوع جنگ نرم و همچنین دو نمایش «امتحان نهایی» با موضوع شهید حاج قاسم سلیمانی و «نفس تازه» با موضوع ملت قهرمان اکران شد. مصطفی محمدی، دبیر سیزدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار در استان خراسان رضوی، در این باره به شهرآز گفت: با اینکه سرازغات اتفاقات اخیر و شعارهایی که داده می‌شد با محوریت زن بود، از جنبه انقلاب اسلامی هیچ کار فرهنگی انجام نشده بود. از این رو بر آن شدیم که الگوی زن ایرانی و انقلاب اسلامی را به مخاطب معرفی کنیم. قرار بود در طول برگزاری جشنواره در مشهد از ۱۵۰ اثر معرفی شده از دبیرخانه تهران، ۲۴ اثر منتخب اکران و هر روز نیز برای یک اثر محوری نشست ویژه برگزار شود. وی دلیل اطلاع‌رسانی ضعیف جشنواره را ارسال دبیرنگام آثار از سوی هنرمندان دانست که به تأخیر در فرایند گزینش منجر شده است.

● نبود کارهای جدی در کلان روایت های سینمایی

انقلاب

در ادامه، نشست ویژه بررسی وقایع اخیر با محوریت مستند «رادیکال شریف» برگزار شد. مجید عسکری، رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی، در این جلسه گفت: با وجود آنکه ما در خرده‌روایت‌ها بسیار موفق عمل می‌کنیم و برای مثال فیلمی مانند «قلاده‌های طلا، موضوع فتنه ۸۸ را به خوبی تبیین می‌کند. تولیدات هنری نداریم که بتواند روایتی از سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۸۸ تاکنون را ارائه کند و نتوانسته ایم بیان کنیم که نسبت اتفاقات اخیر با مسائلی مانند فتنه ۸۸ چیست. وی افزود: من اسم این را «کلان روایت» می‌گذارم و معتقدم ما هیچ کار جدی سینمایی یا مستند یا گزارشی یا روایتی از بیست سال اخیر

جمهوری اسلامی نداریم. این موضوع باعث می‌شود خرده‌روایت‌های تولیدشده که اتفاقاً کیفیت خوبی نیز دارند، نتوانند بیانگر ارتباط این روایت‌ها با روایت‌های امروز جامعه ما باشند.

رئیس حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی گفت: در جشنواره عمار، هم در فرم و شیوه و هم در مضمون و رجوع به مردم، اتفاقات خوبی رقم خورد، اما اگر بخواهیم این اتفاق ادامه پیدا کند، مردم نیز باید آثار مرتبط با تاریخ و هویت خود را ببینند.

● بحران روایت از زن انقلاب اسلامی او همچنین در گفت‌وگو با شهرآز اظهار کرد: جشنواره مردمی عمار معمولاً با رویکردهای به‌روز و متناسب با وقایع و مسائل روز جامعه برگزار می‌شود. از این‌ نظر و مطابق آنچه امسال برای جشنواره مردمی عمار در مشهد از سوی حسینیه هنرو ستاد مرکزی برگزاری جشنواره برنامه‌ریزی شد، اتفاقات اخیر و موضوع زن و فیلم‌های سینمایی و مستند و نوع نگاه جشنواره عمار به سینمای ایران مورد توجه قرار گرفت. وی افزود: متأسفانه در کشور با بحران روایت روبه‌رو هستیم. با اینکه

انقلاب اسلامی توانسته است زن ایرانی را از درجه‌های پایین به قله‌های بزرگی در جهان امروز برساند، ولی به‌دلیل روایت غلطی که در فضای هنری و سینمایی کشور وجود دارد، این اقدامات بازخورد خوبی در فضای جامعه نداشته‌است. بنای جشنواره عمار بر این بوده است که روایت زن مسلمان ایرانی را که برای دختران امروز می‌تواند مفید باشد، بازخوانی کند.

● تولید ۱۱ فیلم از سوی حوزه هنری، استان برای جشنواره صد رئیس حوزه هنری خراسان رضوی مشهد را قطب مستندسازی کشور دانست و گفت: در مشهد مستندسازان خوبی داریم که هرسال در جشنواره عمار رتبه‌های خوبی کسب کرده‌اند، اما امسال باید ببینیم چه شده که هیچ اثری از مشهد رتبه کسب

نکرده است. مسئولان شهری مشهد باید بیشتر به تولید فیلم بها بدهند و جدی‌تر به آن بپردازند.

به گفته عسکری، حوزه هنری در سطح کشوری یکی از مراکزی است که معمولاً تولیدات سینمایی و مستند دارد، اما متأسفانه در استان‌ها به‌دلیل بودجه‌های کم نقش خیلی فعالی در تولید فیلم و مستند نداشته است: با تمهیداتی که در دوره مدیریتی جدید اندیشیده شده، اتفاقات خوبی در حال پیگیری است. برای مثال ما یازده فیلم را در استان خراسان رضوی برای جشنواره فیلم صدکلید زده‌ایم که اکنون مراحل تولید را می‌گذرانند. طرح‌های اولیه به ستاد کشوری این جشنواره فرستاده شده و با توجه به استقبال تیم داوری و سیاست‌گذاری، فکر می‌کنم خراسان رضوی امسال رتبه‌های خوبی را در این جشنواره کسب خواهد کرد.

او همچنین گفت: در تلاشیم باره‌اندازی باشگاه فیلم بودجه‌های خوبی را از نهادهای مختلف داخل و خارج استان برای تولید فیلم‌هایی مرتبط با هویت خراسان جذب کنیم. موضوع در همه آثار اصلی مبتنی بر هنر اسلامی قابل ارزیابی است. این فعال فرهنگی با اشاره به اینکه جشنواره‌های فجر برای تقویت نگره انقلاب اسلامی حوزه هنری فقط به عنوان نهاد پشتیبان تیم اجرایی حضور داشته است. با این حال با مدیریت بهتر جشنواره می‌توانست با رونق بیشتری برگزار شود.

● جشنواره عمار در پی اصلاح انحراف جریان سینمایی کشور است محمد جواد استادی، فعال فرهنگی، همان دیگری بود که در نشست ویژه اولین روز جشنواره حضور یافت و درباره رویکردهای کلی جشنواره عمار مشهد نکاتی را مطرح کرد. او با اشاره به مفهوم «تکنوکراسی» و تأثیرات این رویکرد در زمینه‌های مختلف فرهنگی کشور گفت: رویکرد تکنوکراسی و فن‌سالار بر بنیاد تخصص مادی انگارانه بنا شده و هرچیز را از منظر فنی و تکنیکی بررسی می‌کند. این درحالی‌است که نگاه دینی و انقلابی برای این رویکرد اصالتی قائل نیست. بر

اساس این رویکرد، انسان فرهنگی باید با غایتی متفاوت از انسانی مادی شناخته شود. این رویکرد، غایت و نهایت ما را «رفاه» نمی‌داند و در آن، مسئله «سعادت» مسئله‌ای است که انسان الهی و انسان فرهنگی برای خود متصور است. به گفته این پژوهشگر مطالعات فرهنگی، گرایش به رویکرد تکنوکراسی، از یک سو موجب غلبه تکنیک بر انسان می‌شود و از سوی دیگر، موجب می‌شود صاحب تکنیک، بر افرادی که از تکنیک استفاده می‌کنند نیز تسلط پیدا کند. او با بیان اینکه تأثیرات رویکرد تکنوکراسی برای انسان در همه عرصه‌های زیستی و ازجمله هنر نفوذ پیدا کرده است، گفت: هنری که در غرب و بر مبنای توسعه شکل گرفته است، یک نظام زیبایی‌شناسی ایجاد می‌کند که به دنبال ارائه یک نمود عینی بر اساس عقل‌بزاری است. درحالی‌که نظام زیبایی‌شناسی هنر اسلامی بر «جلوه‌گری حق» شکل گرفته و این موضوع در همه آثار اصلی مبتنی بر هنر اسلامی قابل ارزیابی است. این فعال فرهنگی با اشاره به اینکه جشنواره‌های فجر برای تقویت نگره انقلاب اسلامی و انسان دینی ایجاد شد، بیان کرد: متأسفانه با بروز و تدویم نگرش‌های تکنوکراسی در دولت‌های مختلف در کشور، جشنواره فجر نیز به افت جشنواره‌های سینمایی مبتنی بر اصالت تکنوکراسی دچار شد.

وی افزود: شکل‌گیری جشنواره عمار به دلیل این بود که بیان‌کننده‌ی ما می‌خواهیم از این غفلت عبور کنیم و جشنواره‌ای برگزار کنیم که از نگاه‌های تکنوکرات به دور باشد و هدف آن پول‌سازی و ستاره‌سازی نباشد. توده‌های مردم باید بتوانند فیلم ببینند و حتی در مسجد هم فیلم اکران کرد. این جشنواره متعلق به همه مردم است. استادی تأکید کرد: جشنواره عمار از یک سوتلاش می‌کند در شیوه و فرم برگزاری،

عکس: حسن سلوایی/شهرآز

اشتباهات و خطاهای ما در برگزاری جشنواره‌های گذشته را برطرف کند و از سوی دیگر می‌خواهد انحراف محتوایی «رفاه» نمی‌داند و در آن، مسئله «سعادت» مسئله‌ای است که انسان الهی و انسان فرهنگی برای خود متصور است. به گفته این پژوهشگر مطالعات فرهنگی، گرایش به رویکرد تکنوکراسی، از یک سو موجب غلبه تکنیک بر انسان می‌شود و از سوی دیگر، موجب می‌شود صاحب تکنیک، بر افرادی که از تکنیک استفاده می‌کنند نیز تسلط پیدا کند. او با بیان

● «عمار» باعث رشد آگاهی و سلیقه سینمایی مخاطب می‌شود با وجود سرمای هوا و استقبال کم مخاطبان، برخی علاقه‌مندان در جشنواره شرکت کردند و به تماشای آثار نشستند.

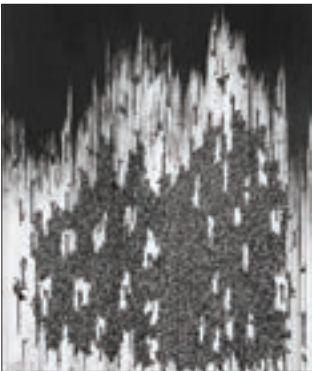
● **علی سهیلی، فعال فرهنگی:** **هدف از جشنواره عمار آگاهی‌رسانی است و هنر قالب خوبی است که می‌تواند پیامی را به مخاطب انتقال دهد. با توجه به اینکه چندسال از برگزاری جشنواره عمار می‌گذرد، کارهای خوبی تولید می‌شود که شاید در فضاهای دیگر تولید نشود. به نظر می‌رسد جشنواره عمار می‌تواند حلقه گم‌شده هنر انقلاب اسلامی باشد**

خوبی تولید می‌شود که شاید در فضاهای دیگر تولید نشود. به نظر می‌رسد جشنواره عمار می‌تواند حلقه گم‌شده هنر انقلاب اسلامی باشد. او افزود: آثار روز اول به نظر جالب بودند و می‌توانند باعث رشد آگاهی و سلیقه سینمایی مخاطب شوند. من این جشنواره را هرسال دنبال می‌کنم و معتقدم هرسال با قدرت بیشتری پیش می‌رود. این جشنواره یکی از موفقیت‌های انقلاب اسلامی است.

سهیلی گفت: این جشنواره می‌تواند الگوی مناسبی برای جهاد تبیین با استفاده از ظرفیت هنر و رسانه باشد که رهبر معظم انقلاب بارها بر آن تأکید کرده‌اند.

شهر دیده شود، ناخودآگاه چشم به آن عادت می‌کند. ● **حسن خوب** با ترویج هنر این هنرمند تأکید می‌کند: برگزاری مداوم نمایشگاه‌ها برای همه مردم و همچنین کارگاه‌های آموزشی تخصصی برای هنرمندان در شهر خودمان، سبب می‌شود هنرمند برای یادگیری‌های به‌روز، متحمل هزینه‌های هنگفت نشود و امکان آموزش را در شهر خودش داشته باشد. وی تأکید می‌کند: برای ترویج حس خوب هنر به مردم باید فضای هنری بیشتری وجود داشته باشد تا هنر جزئی از زندگی مردم شود. آن‌زمان خرید آثار هنری اولویت هده‌ی دادن و تزئینات داخلی هرخانه‌ای به نسبت توان مالی هر فرد می‌شود و این گونه چرخ اقتصاد هنر به گردش در خواهد آمد و هنرمند نیز به گوشه عزلت نخواهد نشست.

اولیه، مشکلات زیادی را برایمان به‌وجود می‌آورد. این موضوع روی نرخ‌گذاری تابلوها نیز تأثیر دارد. گاهی بسیاری از مخاطبان باوجود آنکه یک اثر هنری به دلشان نشست است، به دلیل نرخ‌ها نمی‌توانند آن را بخرند. وی می‌افزاید: اگرچه تاکنون همه کارهایم دلی انجام شده است، متأسفانه به‌جز در پایتخت و شاید چند شهر دیگر هنوز بحث اقتصاد هنر چندان مطرح نیست. در نمایشگاه‌های گوناگون حضور داشته‌ام، اما متأسفانه هنوز برای مردم شهرمان جایگاه خرید آثار هنری مهجور مانده است. این روزها نیز به دلیل تورم این موضوع بیش از پیش مشهود است. وی برای گذر از این رکود اقتصاد در هنر بیان می‌کند: به اعتقاد من باید مردم با هنر آشنا شوند. وقتی نقش هنر و حسن‌و حال خوب آن در شهر، خانه، محل کار و حتی مغازه‌های

بیشتری برای مخاطب نسل جدید پیدا کرد و روز به روز تلفیق این دو هنر و به‌روز بودنش سبب استقبال بیشتری شد. من نیز برای بحث زیباشناسانه هنر و به‌روز بودن آن، نقاشی خط را گزینه‌ای مناسب برای انتقال این حس یافتم. بهنوش مدرس‌نژاد تصریح می‌کند: فرایند خلق اثر نقاشی خط برایم بسیار جذاب بود. از این‌رو اگرچه با خوش‌نویسی آشنا بودم، اما سبک نوشتاری‌ام در خوش‌نویسی، نقاشی خط کوفی است که بنا به ضرورت و زیباشناسی در تابلوها هم در خط کوفی براساس حسی که در آن لحظه کار دارم، نیز تغییراتی می‌دهم. ● **افزایش بی‌رویه نرخ مواد اولیه**

وی در ادامه با اشاره به این نکته که متأسفانه هنرمندان هر روز شاهد افزایش قیمت ابزارها هستند، بیان می‌کند: متأسفانه افزایش چندبرابری و مدام مواد

امیر سیدزاده، تهیه‌کننده مهدی سینمای کشور:

بودجه ۱۴۰۲ شبیه شوخی و ظلم به سینماست

بودجه سال ۱۴۰۲ اعلام شد و ۴۸۰ میلیارد تومان در وزارت ارشاد به بخش سینمایی اختصاص داده شد. این رقم واکنش‌هایی را در جامعه سینمایی و هنری به همراه داشت. امیر سیدزاده، تهیه‌کننده مهدی سینمای کشور، در گفت‌وگو با خبرگزاری

صبا گفت: وقتی اختصاص ۴۸۰ میلیارد تومان به بخش سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را دیدم، متعجب شدم و این رقم بیشتر برایم شوخی به نظر می‌رسید تا مبلغی واقعی. این رقمی مناسب برای بخش فرهنگی یک کشور نیست. او افزود: در اختصاص بودجه به بخش فرهنگی دولت‌ها موظف هستند که برای تقویت نقاط قوت، اصلاح معایب و پایداری مسائل فرهنگی جامعه، بودجه‌های عادلانه تقسیم و زیرساخت‌های مورد نیاز جامعه هنری را برای رشد و بالندگی هرچه بیشتر فراهم کنند. این امر ممکن نیست، مگر با اختصاص بودجه مناسب. این تهیه‌کننده سینما در ادامه به اهمیت اختصاص مناسب بودجه به بخش فرهنگی اشاره کرد و گفت: بخش خصوصی وظیفه‌ای در اختصاص بودجه به مسائل فرهنگی ندارد، بلکه می‌تواند کمک‌حال بودجه دولتی در حمایت از مسائل فرهنگی باشد. در شاخه‌های مختلف فرهنگی مانند سینما، تئاتر و ... تا امروز بخش خصوصی در حد توانش به کمک اصلی‌ترین بخش فرهنگی جامعه که وزارت ارشاد بوده، آمده و هر کاری در توانش بوده، انجام داده است.

سیدزاده ادامه داد: اینکه ملاحظه می‌کنید در بودجه ۱۴۰۲ همه بخش‌های ارکان نظام مانند صداوسیما از افزایش شدید بودجه برخوردار بوده‌اند و متأسفانه وزارت ارشاد به عنوان اصلی‌ترین متولی و بازوی فرهنگی کشور، چندان ازدیاد بودجه نداشته، ظلمی بزرگ در حق فرهنگ و هنر کشور است. او درباره عدالت در تزریق بودجه و اهمیت کیفی گرایي در تخصیص بودجه به پروژه‌های سینمایی، اظهار کرد: باید تخصیص بودجه توأم با کیفی‌گرایی باشد. نمی‌شود بودجه‌ای را که از بخش دولتی به فرهنگ کشور تزریق می‌شود، به صورت مساوی بین همه تولیدکنندگان تقسیم کرد. برخی تولیدکنندگان متناسب با بودجه دریافتی توان تولید آثار با کیفیت را ندارند.

سیدزاده در پایان اضافه کرد: اگر کیفی‌گرایی باشد، تولیدکنندگان توان انجام کار با کیفیت را دارند. ضمن اینکه محصول نهایی که از محل اختصاص بودجه به ثمر می‌نشیند، با کیفیت می‌شود و تأثیر مثبتی در پیشبرد اهداف فرهنگی جامعه دارد.

اخبار
هنری
مشهد

ارسال ۱۲ اثر از خراسان رضوی به جشنواره ملی «مشق مادر»

اولین جشنواره ملی بداهه نویسی بانوان خوش‌نویس ایران با عنوان «مشق مادر» در سالروز میلاد مادر گیتی، حضرت فاطمه زهرا(س)، هم‌زمان با سراسر کشور در مشهد برگزار شد. محسن اسدی، مسئول واحد هنرهای تجسمی حوزه هنری، گفت: در اولین جشنواره ملی بداهه‌نویسی بانوان خوش‌نویس ایران که عصر جمعه ۲۳ دی، هم‌زمان با سالروز میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) در حوزه هنری خراسان رضوی برگزار شد، پانزده نفر از بانوان و مادران هنرمند خوش‌نویس گرد هم آمدند و آثاری را با محوریت اسامی و القاب حضرت فاطمه زهرا(س)، آیات و اشعار با موضوع مقام مادر و زن خلق کردند. اسدی افزود: در این نشست یک‌روزه، بانوان در رشته‌های نستعلیق و شکسته‌نستعلیق هفده اثر کتابت کردند و این آثار برای رقابت در اولین جشنواره خوش‌نویسی «مشق مادر» به دبیرخانه این رویداد ملی ارسال شد. گفتنی است داوری این آثار بر عهده شش پیشکسوت برجسته ملی خواهد بود و مراسم اختتامیه و معرفی برگزیدگان آیین بداهه‌نویسی «مشق مادر» در ششم بهمن ۱۴۰۱ برگزار خواهد شد.

چارسوق
هنر

کار هیئت انتخاب جشنواره فیلم فجر ۲روز دیگر به پایان می‌رسد

کمتراز دو هفته به آغاز جشنواره فیلم فجر مانده است؛ جشنواره‌ای که هنوز نام هیئت انتخاب و فیلم‌های بخش سودای سیمرغ را به دلیل اوضاع اخیر اعلام نکرده است و علاقه‌مندان فجر منتظرند که نام هیئت انتخاب و فیلم‌های سودای سیمرغ هرچه زودتر اعلام شود. اما وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه اختتامیه جایزه ادبی جلال آل احمد بیان کرد که هیئت انتخاب جشنواره فیلم فجر دو روز دیگر به کارش پایان خواهد داد. بنابراین به نظر می‌رسد که اواسط این هفته نام فیلم‌های سودای سیمرغ چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر اعلام شود. طبق اخباری که از سوی جشنواره اعلام شده است، امسال ۷۵ فیلم منتقاصی حضور در جشنواره فیلم فجرند، فیلم‌هایی که از سوی تهیه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران خصوصی دولتی به جشنواره رسیده‌اند. جشنواره فیلم فجر ۴۱ به‌دبیری مجتبی امینی امسال از ۱۲ تا ۲۲ بهمن ۱۴۰۱ در تهران و سراسر کشور برگزار خواهد شد.

● از گرافیک تا معماری داخلی

او درباره ورودش به فضای گسترده هنر

گفت‌وگو

● **مکتب سخاخانه در نقاشی معاصر ایران خاستگاه اصلی زیباشناسی و نسواوری معاصر در خوش‌نویسی و پیدایش نقاشی خط موثر بوده است؛ اگرچه در دوران پس از انقلاب اسلامی، خوش‌نویسی با استقبال زیاد جوانان روبه‌رو شد و آنان در عرصه‌های مختلف اعم از شیوه‌های سنتی یا تلاش برای ایجاد خلافت‌های نوین باهم به رقابت پرداختند.** نمایشگاه انفرادی نقاشی خط «ترنم قلم» با بیش از بیست اثر بهنوش مدرس‌نژاد به تازگی در نگارخانه حامی برگزار شد.

● از گرافیک تا معماری داخلی